

การจัดการองค์ความรู้ (KNOWLEDGE MANAGEMENT : KM)

ระบบการควบคุมภายใน
สำหรับธุรกิจรวบรวม
และแปรรูปยางพารา
ของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
ประจำปี 2567

คำนำ

ปัจจุบันสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดพัทลุงดำเนินธุรกิจรวบรวมและแปรรูปผลผลิตยางพาราจากสมาชิกขายให้แก่ผู้ซื้อรายใหญ่ไม่ว่าจะเป็นตลาดกลางยางพาราขนาดใหญ่ กรมวิชาการเกษตร ชุมชุมสหกรณ์กองทุนสวนยางจังหวัดพัทลุง จำกัด แต่เนื่องจากผลการดำเนินงานในแต่ละรอบปีบัญชี ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น เสถียรภาพของราคาที่มีความไม่แน่นอนในแต่ละช่วงทำให้บางครั้ง สหกรณ์ประสบภาวะขาดทุนจากการดำเนินงาน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลของสหกรณ์ในภาพรวม มีข้อสังเกตหนึ่งที่มีนัยสำคัญต่อผลประกอบการ คือ ต้นทุนการผลิตที่สูงเกินไปเป็นสาเหตุหลักของการขาดทุน แนวทางหนึ่ง คือ การบริหารต้นทุนโดยการสร้างระบบการควบคุมภายในของการดำเนินธุรกิจ รวบรวมและแปรรูปยางพาราไม่ว่าจะเป็นกำหนดหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน หรือการควบคุม การรั่วไหลของวัตถุดิบ ค่าแรง และการคาดการณ์ตลาดที่แม่นยำ โดยศึกษาทำความเข้าใจต่อตลาด อย่างมีเหตุผล ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ซึ่งถ้าสหกรณ์ดำเนินการได้ดังที่กล่าวมา สหกรณ์จะมีการบริหาร เชิงธุรกิจที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลดีต่อผลการดำเนินงาน เป็นที่พึงของมวลสมาชิกได้อย่างแท้จริง

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

พฤษภาคม 2567

สารบัญ

คำนำ	หน้า
สารบัญ	
1. ความเป็นมา	1
2. ปัจจัยที่มีความเสี่ยงสูง	1
3. การซื้อผลิตผลและจ่ายเงิน	1
4. การขายผลิตผล/การส่งผลิตผลเข้าธุรกิจแปรรูปของสหกรณ์เอง	3
5. การผลิต/แปรรูปยางแผ่นรมควัน (ต้นทุนการผลิต)	4
6. บทสรุป	5

ระบบการควบคุมภายในสำหรับธุรกิจรวบรวมและแปรรูปยางพารา ของสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ความเป็นมา

สหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดพัทลุงดำเนินธุรกิจหลักโดยการรวบรวมยางพาราส่งจำหน่าย แก่ผู้ซื้อน้ำยางรายใหญ่ทั้งในและนอกพื้นที่จังหวัด ต่อมาเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตจึงได้ดำเนินการธุรกิจแปรรูปยางพารา เพื่อช่วยเหลือสมาชิกจากปัญหาราคายางพาราตกต่ำ แต่การดำเนินธุรกิจรวบรวมและแปรรูปยางพาราของสหกรณ์ส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาต้นทุนการผลิตในอัตราค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับคู่แข่งราคาในตลาด สาเหตุมาจากปริมาณการผลิตที่ยังไม่เต็มกำลังผลิต จึงมีค่าใช้จ่ายคงที่ค่อนข้างสูง และประสบผลขาดทุนในธุรกิจ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุงในฐานะหน่วยงานกำกับ แนะนำส่งเสริมการดำเนินงานของสหกรณ์ ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการลดต้นทุนการผลิต จึงได้สร้างระบบการควบคุมภายในแต่ละกระบวนการซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิต ลดการสูญเสียต่าง ๆ ในกระบวนการผลิต การบริหารจัดการเชิงธุรกิจของสหกรณ์นั้นมีกระบวนการงาน/ขั้นตอนที่ซับซ้อน มีโอกาสที่จะเกิดการรั่วไหลของค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นตั้งแต่การรวบรวมน้ำยางพาราสด การหาปริมาณเนื้อยางแห้ง (DRC/Dry Rubber Content) การผลิตยางแผ่นรมควัน การควบคุมเกี่ยวกับวัตถุดิบนำเข้าผลิต การทดสอบอัตราการผลิต สิ่งสูญเสียในการผลิต ควบคุมคลังสินค้า สหกรณ์ส่วนใหญ่ยังขาดการควบคุมภายในที่ดี ที่จะป้องกันความเสี่ยง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในด้านการผลิต ส่งผลให้ต้นทุนสูง ค่าใช้จ่ายสูง และสหกรณ์ประสบผลขาดทุนในธุรกิจ สำหรับธุรกิจรวบรวมและแปรรูปยางพาราสหกรณ์ควรกำหนดความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

ปัจจัยที่มีความเสี่ยงสูง ของสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจรวบรวมและแปรรูปยางพารา มีดังนี้

1) การซื้อผลิตผลและจ่ายเงิน

1.1) ปัจจัยเสี่ยง ด้านการรับผลิตผล และหลักฐานการซื้อจากระบบโปรแกรมรับซื้อน้ำยาง (กรณีสหกรณ์ใช้โปรแกรมระบบบัญชีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์)

- (1) บันทึกรับผลิตผลไม่ถูกต้องตามที่ซิงจริง
- (2) บันทึกรับผลิตผลไม่ถูกต้อง ออกหลักฐานรับน้ำยางโดยไม่ได้มีการรับน้ำยางจริง
- (3) การจัดทำเอกสารหลักฐานการซื้อผลิตผลไม่ถูกต้องครบถ้วน
- (4) การบันทึกยอดซื้อไม่ถูกต้องครบถ้วน การจ่ายเงินซื้อผลิตผลไม่ถูกต้อง

แนวทางการควบคุมความเสี่ยง

1) มีการควบคุมโดยผู้ได้รับคำสั่งมอบหมายหน้าที่ ตรวจสอบการชั่งผลิตผลการออกใบชั่งผลิตผลให้ถูกต้องตรงตามหมายเลขรหัสประจำถังส่งน้ำยางของสมาชิกที่มาส่งน้ำยาง ให้การออกหลักฐานเฉพาะรายที่มาส่งจริง

2) การบันทึกสมุดคุมใบรับน้ำยางประจำวัน มีการตรวจสอบให้ถูกต้องโดยผู้ได้รับมอบหมายหน้าที่ตรงตามใบชั่ง ได้แก่ รหัสส่งน้ำยาง ชื่อ-สกุล น้ำหนักรวม น้ำหนักภาชนะ น้ำหนักสุทธิระบุสมาชิก ไม่ใช่สมาชิกบันทึกรับซื้อน้ำยางในระบบโปรแกรมฯ ตามใบชั่งและผลการทดสอบ

/ค่า DRC...

ค่า DRC และออกหลักฐานใบรับผลิตผลและคำนวณเงินจากระบบโปรแกรมฯ ผู้ได้รับมอบหมายหน้าที่ตรวจทานความถูกต้องก่อนส่งไปฝ่ายการเงินเพื่อจ่ายเงิน

3) พิมพ์รายงานสรุปประจำวันจากระบบโปรแกรมฯ ตรวจทานให้ถูกต้องตรงกับเอกสารการชั่ง และมีการเก็บสถิติส่วนต่างของน้ำยางสด กับปริมาณเนื้อยางแห้งที่คำนวณได้ในแต่ละครั้ง

1.2) ปัจจัยเสี่ยงด้านการหาปริมาณเนื้อยางแห้ง (DRC)

การแบ่งแยกหน้าที่ไม่เหมาะสม กำหนดขั้นตอนงานไว้มืดมน กำหนดระเบียบปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ทำให้การคำนวณหาปริมาณเนื้อยางแห้งและคำนวณเงินซื้อผลิตผลยางพารา ไม่ถูกต้อง

แนวทางการควบคุมความเสี่ยง

1) กำหนดระเบียบว่าด้วยวิธีการทดสอบหาค่า DRC ด้วยวิธีมาตรฐานสำหรับปฏิบัติ และควบคุมการทดสอบหาค่า DRC ให้ปฏิบัติเป็นไปตามที่ระเบียบกำหนด

2) มีการตรวจทานการตีรหัสยางตัวอย่างให้ตรงกันกับรหัสส่งน้ำยางสดทุกครั้ง การตัดตัวอย่างน้ำยางสด มีการควบคุมให้แม่นยำได้น้ำหนัก 10 กรัม เท่ากันทุกราย

3) ควบคุมการทำแผ่นยางแห้งตัวอย่าง การอบแห้ง อ่านค่าจากชั่ง Digital ให้ถูกต้อง แม่นยำ จัดบันทึกน้ำหนักแผ่นยางแห้งตัวอย่าง ถูกต้องตรงตามรหัสแผ่นยางตัวอย่าง และรหัสส่งน้ำยางสด

4) ตรวจทานการคำนวณหาค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งของน้ำยางสด และการคำนวณปริมาณเนื้อยางแห้งของน้ำยางสด แต่รหัสที่ส่งน้ำยางให้ถูกต้องตาม % DRC ของยางแห้งตัวอย่าง ตามสูตรการคำนวณ

1.3) ปัจจัยเสี่ยงด้านต้นทุนขาย การคำนวณเงินซื้อผลิตผล (น้ำยางพารา)

การคำนวณเงินซื้อยางไม่ถูกต้อง หรือ มีการออกไปซื้อยางที่ไม่ได้มีการรับน้ำยางจริง

แนวทางการควบคุมความเสี่ยง

1) การระบุราคาซื้อ/ก.ก. ในแต่ละรหัสที่ส่งน้ำยางสด มีการตรวจทานให้ถูกต้องตรงตาม Rate ในตารางราคาขายแห้ง แต่ละช่วง % DRC ที่สหกรณ์กำหนดไว้

2) การคำนวณราคาซื้อรวมแต่ละใบซึ่งให้กับแต่ละรหัสที่ส่งน้ำยางสด มีการตรวจให้ถูกต้องตามปริมาณยางแห้งและราคาซื้อ/ก.ก. ก่อนส่งไปยังฝ่ายจ่ายเงิน

1.4) ปัจจัยเสี่ยงด้านการจ่ายเงินค่าผลิตผลน้ำยางพารา

เจ้าหน้าที่รับผลิตผลนำใบรับน้ำยางที่ออกเกินมาเบิกจ่ายเงินให้กับตนเอง รายการซื้อไม่ได้เกิดขึ้นจริงและการจ่ายเงินไม่ถูกต้อง หลักฐานไม่ครบถ้วน

แนวทางการควบคุมความเสี่ยง

1) มีการแบ่งแยกหน้าที่เหมาะสม แยกระหว่าง เจ้าหน้าที่รับผลิตผล เจ้าหน้าที่ทดสอบน้ำหนักยางแห้ง % DRC และเจ้าหน้าที่จ่ายเงิน

2) ตรวจทานรหัส/รายชื่อที่ส่งน้ำยางจริง ใบรับผลิตผลและใบทดสอบ % DRC การคำนวณเงินให้ถูกต้องตรงกัน โดยฝ่ายการเงิน ก่อนจ่ายเงิน

/3) จ่ายเงินให้...

3) จ่ายเงินให้โดยตรงกับเจ้าของผลิตผล ให้ลงลายมือชื่อผู้รับเงินต่อหน้าผู้จ่ายเงิน ควบคุมไม่ให้มีการรับเงินค่าน้ำยางแทนโดยเจ้าหน้าที่รับผลิตผล หรือ การเงิน

2) การขายผลิตผล/การส่งผลิตผลเข้าสู่ธุรกิจแปรรูปของสหกรณ์เอง

2.1) ปัจจัยเสี่ยงด้านการขายผลิตผลน้ำยางพารา/สินค้าแปรรูป (ยางแผ่นรมควัน)

- (1) มีการแก้ไขราคาขายในหลักฐาน, รายการขายไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วน
- (2) เจ้าหน้าที่รับเงินขายสินค้านำเงินไปใช้ส่วนตัว ไม่ลงบัญชี รายการขายไม่ครบถ้วนไม่ถูกต้อง
- (3) การบันทึกปริมาณและมูลค่าวัตถุดิบนำเข้าผลิตไม่ถูกต้อง
- (4) เจ้าหน้าที่ขายขาดหาย บันทึกผลิตผลขาดบัญชีไม่ถูกต้อง

แนวทางการควบคุมความเสี่ยง

- 1) กำหนดการรับเงินจากการขายโดยโอนเข้าบัญชีหรือรับเช็คระบุเข้าบัญชีเท่านั้น
- 2) มีการวิเคราะห์หาผลต่างน้ำหนัวยางสดที่รับเข้ากับน้ำหนัวยางสดที่ส่งขาย ทุกรอบการขาย เพื่อบันทึกส่วนต่างในแต่ละรอบ ให้ตรงกับผลิตผลที่มีอยู่จริง มีการบันทึกตัด Stock น้ำยางพาราถูกต้อง โดยตัดเป็นรอบๆ ที่ส่งออกจริง
- 3) มีการทดสอบหาค่า % DRC รวม และ % DRC เฉลี่ย ในแต่ละรอบการส่ง และตรวจสอบราคาขาย การตกลงราคาขายที่กำหนดให้ถูกต้องตรงกัน
- 4) มีการแต่งตั้งกรรมการทดสอบอัตราน้ำหนักขาดตามสภาพของน้ำยางพารา และจัดทำรายงานผลการทดสอบไว้เป็นหลักฐานเพื่อถือเป็นเกณฑ์ของสหกรณ์
- 5) มีการจัดทำใบส่งผลิตผลเข้าผลิต ตรวจสอบให้ถูกต้องตามปริมาณที่ส่งผลิตจริงลงลายมือชื่อผู้ส่ง-ผู้รับเข้าผลิต/แปรรูป ตรวจสอบการตัด Stock ผลิตผลน้ำยางพารา และบันทึกบัญชีให้ถูกต้อง

2.2) ปัจจัยเสี่ยงด้านสินค้าคงเหลือ ทะเบียนคุมสินค้า

- (1) บันทึกทะเบียนคุมผลิตผลน้ำยางพารา/สินค้าแปรรูป (ยางแผ่นรมควัน) ไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วน
- (2) สินค้าคงเหลือ ผลิตผลน้ำยางพารา/สินค้าแปรรูป (ยางแผ่นรมควัน) ไม่มีอยู่จริง
- (3) ติราคาสินค้าคงเหลือ ไม่ถูกต้อง มีผลิตผลเสียหายขาดบัญชี จุดควบคุมเพื่อชดเชยความเสี่ยง
- (4) การบันทึกทะเบียนคุมสินค้า (Stock) ผลิตผลน้ำยางพารา ที่รับเข้า (ซื้อ) น้ำหนักและราคาถูกต้องตามหลักฐานการซื้อ รายงานการรับซื้อฯ ประจำวัน การตัด Stock จ่ายออก ตรงกับหลักฐานการขาย โดยบันทึกคู่กันทั้งปริมาณ น้ำยางสด และปริมาณเนื้อยางแห้งที่คำนวณได้ตาม % DRC

(5) ผู้รับผิดชอบตรวจทาน Stock ตามบัญชีทุกสิ้นวัน กรณีส่งน้ำยางออกไปหมด แต่ในทะเบียนคุมตามบัญชียังมียอดคงเหลือ ต้องตรวจหาสาเหตุทันทีทุกสิ้นวัน เพื่อบันทึกให้ถูกต้องตรงกันและจัดทำรายงานวิเคราะห์น้ำหนักรวมต่างกรณีพบรายการผิดปกติ เช่น Stock ติดลบ ปริมาณขายมากกว่าปริมาณที่ซื้อ ให้ตรวจหาสาเหตุทันที เพื่อปรับปรุงการบันทึกให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

(6) มีการควบคุมดูแล การเก็บรักษาผลิตผลที่รวบรวมไว้โดยเหมาะสม เพื่อป้องกันการสูญเสียเสียหาย

(7) มีการจัดทำรายงาน สรุป Stock ผลิตผลที่รวบรวม แยกปริมาณที่ส่งออกขาย และปริมาณส่งเข้าแปรรูปในสหกรณ์เอง ไว้ให้ถูกต้องตรงกับปริมาณที่รวบรวม

3) การผลิต/แปรรูปยางแผ่นรมควัน (ต้นทุนการผลิต)

3.1) ปัจจัยเสี่ยงด้านวัตถุดิบทางตรง ชื่อวัตถุดิบ

- (1) การบันทึกรับวัตถุดิบจากธุรกิจรวบรวมไม่ถูกต้อง ทั้งปริมาณและราคา
- (2) การบันทึกวัตถุดิบใช้ไปไม่ถูกต้องครบถ้วน
- (3) การบันทึกผลิตภัณฑ์ที่ได้ไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่บันทึกปริมาณที่ผลิตได้

แนวทางการควบคุมความเสี่ยง

1) การรับน้ำยางพาราที่สหกรณ์รวบรวม เข้าโรงงานแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควัน มีใบส่งเข้าผลิต บันทึกรับวัตถุดิบ ปริมาณและราคา ให้ถูกต้องในแต่ละวัน

2) หัวหน้าฝ่ายผลิตมีการควบคุมขั้นตอนการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดการเบิกใช้สารเคมีวัสดุโรงงาน มีการจัดทำรายงานการผลิตประจำวัน ตามรอบการผลิต บันทึกวัตถุดิบนำเข้ายางแผ่นรมควันที่ผลิตได้ ตรวจคุณภาพ(QC) และบันทึกทะเบียนคุม (Stock) ยางแผ่นรมควันให้ถูกต้อง

3) มีการทดสอบหาอัตราสิ่งสูญเสียในการผลิต ไว้เป็นเกณฑ์ของสหกรณ์เอง

4) มีการตรวจทานการจัดประเภทรายการค่าใช้จ่ายเข้าต้นทุนผลิตให้ถูกต้องก่อนการบันทึกรายการบัญชี

3.2) ปัจจัยเสี่ยงด้านค่าแรงงาน

- (1) ไม่ได้ปฏิบัติงานจริงแต่มีการเบิกจ่ายค่าแรง
- (2) หลักฐานการจ่ายค่าแรงไม่ครบถ้วน

แนวทางการควบคุมความเสี่ยง

มีการควบคุมการส่งเบิกค่าแรงงาน มีการตรวจทานตารางเวลาการทำงานตามที่ปฏิบัติงานจริง รับรองโดยผู้รับมอบหมายหน้าที่ เจ้าหน้าที่การเงิน ตรวจทานการคำนวณให้ถูกต้องตามอัตราค่าแรงรายคน

บทสรุป

จากความเสี่ยงและแนวทางการควบคุมความเสี่ยงที่กล่าวมา เพื่อป้องกันความเสี่ยงในทุกมิติ จากการดำเนินงาน (Operational Risk: O) อันเนื่องมาจากขาดการกำกับดูแลที่ดี หรือขาดการควบคุมภายในที่ดีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรที่ปฏิบัติงาน และความปลอดภัยของทรัพย์สิน ซึ่งการควบคุมที่ดีควรมีแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการดำเนินงานภายในสหกรณ์ ดังนี้

1) มีการแบ่งแยกหน้าที่ของคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน มีการจัดทำแผนผังอำนาจดำเนินการเพื่อใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ทุกฝ่ายทราบถึงอำนาจดำเนินการหรืออำนาจตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ในทุกระดับ

2) จัดให้มีการติดตามดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายและแผนที่วางไว้ โดยกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPI /Key Performance Indicators) ของพนักงานทุกระดับ และรายงานความคืบหน้าของการบริหารความเสี่ยงให้แก่คณะกรรมการ

3) จัดให้มีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้ประจวบถ้วนกัน ในแต่ละฝ่าย เร็ยรับรู้ถึงข้อผิดพลาด และการคาดการณ์โอกาสที่จะเกิดในอนาคต เพื่อหามาตรการป้องกันความเสี่ยงไม่ให้เกิดขึ้น หรือให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

4) จัดให้มีการอบรมให้แก่พนักงานทุกฝ่ายเพื่อเพิ่มความรู้ได้ตระหนักและมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

5) จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล และมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

6) จัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ระบบสำรองข้อมูล ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน และกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติอย่างชัดเจนเพื่อป้องกันการสูญหายหรือรั่วไหลของข้อมูล

7) จัดให้มีแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจเพื่อรองรับต่อภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น โดยไม่คาดคิดและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ

การควบคุมภายในสำหรับธุรกิจรวบรวมและแปรรูปยางพาราของสหกรณ์กองทุนสวนยาง เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่สหกรณ์ต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ เป็นการป้องกันหรือลดความผิดพลาดความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการทุจริตในสหกรณ์ สร้างความน่าเชื่อถือแก่สมาชิก หน่วยงานผู้กำกับ แนะนำ ส่งเสริม ตลอดจนผู้เชื่อมโยงทางธุรกิจกับสหกรณ์ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่กำหนด ตลอดจน มีแนวทางในการจัดการกับสถานการณ์ความเสี่ยงที่จะกระทบต่อผลการดำเนินงานของสหกรณ์ มีการบริหารและวางแผนแนวทางการควบคุมความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ โดยติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการควบคุมภายใน โดยในสหกรณ์ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีการสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิด และมีการประเมินผลประเมินคุณภาพการทำงานเป็นระยะทุกขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งการควบคุมภายใน และการบริหารหรือควบคุมความเสี่ยง เป็นเรื่องที่ต้องทำไปด้วยกันอย่างแยกกันไม่ได้ สหกรณ์ต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน กรรมการสหกรณ์ควรติดตามการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายว่าได้ปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่ได้วางระบบไว้ และตามมาตรฐานการผลิตที่กำหนดรวมทั้งลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต

/ตลอดจน...

ตลอดจนการเรียนรู้วงจรของธุรกิจและนำมาสร้างระบบการควบคุมและการบริหารความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมสำหรับทุกธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินการ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้กำกับ แนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์สามารถแนวทางการควบคุมภายในดังกล่าวไปปรับใช้เพื่อแนะนำสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในความรับผิดชอบ โดยประยุกต์กับลักษณะหรือบริบทที่สอดคล้องกับการดำเนินงานปัจจุบันของแต่ละแห่ง

อนึ่ง การวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุของความเสียหายเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบ่งชี้ความเสี่ยงสหกรณ์ควรให้ความสำคัญต่อการบ่งชี้และบันทึกสาเหตุของความเสียหาย รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น เนื่องจากมีความเป็นไปได้ว่าปัจจัยเสี่ยงข้อหนึ่ง ๆ อาจมีสาเหตุมากกว่าหนึ่งข้อ หรือปัจจัยเสี่ยงหลายข้ออาจมีสาเหตุร่วมกัน หรือ ความเสี่ยงข้อหนึ่ง ๆ อาจมีผลกระทบหลายอย่าง หรือปัจจัยเสี่ยงหลายข้ออาจมีผลกระทบที่เหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อให้การกำหนดแผนจัดการหรือควบคุมความเสี่ยง สามารถแก้ไขได้ตรงกับสาเหตุและสามารถลดความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น
